

en Lov, begrænde og ordne Folketirken, for saa at bestemme, hvorledes denne Kirkes indre Anliggender skal og kan ordnes. (Hør!) Man har ved Sager af lignende Art truet os med, at hvis vi befattede os med dem, saa satte vi vor Grundlov paa Spil, saaledes har jeg idetmindste forstaaet de Ord, som herom ere brugte her i Salen; det har forekommet mig, som om en Trudsel af denne Art omtrent er bleven udtalt her, og tilvisse har den fundet en Ojenklang, men jeg troer dog, at det skal snart vise sig, at dette betyder langt mindre, end det i første Dieblisk kunde synes; thi jeg er tværtimod overbevist om, at skulle vi redde vor Grundlov, saa skal det netop være ved med Omhyggelighed og Bestindighed at befatte os direkte med denne Sag, førend der imellem denne Afgjørelse og os indtræder en, om jeg saa maa sige, Duplication af Rigsdagen, som kommer til at indtage en Stilling, som vil gjøre vor senere Raadslagning om samme Sag yderst vanskelig, og iforveien halvbunden. Der er ofte blevet sagt: sag Mærke til at Kirken her i Landet er en gammel Institution, hvorved I ikke skulle rokke; ja! det er netop det, jeg siger, Kirken her i Landet er en gammel Institution, hvorved vi ikke skulle rokke. Kirken her i Landet bestod tidligere som underordnet den absolute Magt, der styrede det igennem et Contoir i sit Cancellie, der styrede det igennem sit juridiske Lovgivningscollegium; det er Kirkens historiske Stilling her i Landet. Det, som da var det karakteristiske ved Forholdet, var, at Hovedet for Kirken, nemlig Kongen, var et nødvendigt bundet Medlem af Kirken, men heri er indtraadt en Forandring, det er nu ikke mere Kongen personlig, som er Hovedet for Kirken (Jo! Jo! Nei! Nei!) Jeg disputerer ikke her om Kongens Magt, thi dertil ere vi ikke berettigede, men jeg siger kun, at i al Kongemagts Udøvelse her i Landet skulle vi nu finde en ansvarlig Minister imellem Kongen og ham, netop for at vi ikke skulle komme til at tale om Kongens Ansvar. Kongen er et til Folketirken bundet Medlem, men han er ikke denne Kirkes Overhoved, dens absolute Overhoved, som han var før. Absolutismen har han, for at styrke den, delt med den lovgivende Magt, delt i forskellige Stats-

myndigheder, og det skal, haaber jeg, vise sig, at Kongens Magt netop derved er bleven stærk. Saaledes er Folketirkens Stilling her i Staten. Den er vistnok derved noget forandret, og derfor skyldte vi den ogsaa at give den Anledning til at faae en Erstatning, om man vil, for det Tab den paa denne Maade har lidt. Der er traadt istedetfor Kongen en Deel af den lovgivende Magt, der ikke, som Kongen, er forpligtet til at være Medlem af denne Kirke; dette er den væsentligste Forandring, som er indtraadt, og det bør vi ikke overse. Derfor bør vi ordne Kirken saaledes, at i alle de Forhold, der angaae dens indre kirkelige Disciplin, der skulle vi, den lovgivende Magt, saa lidet som muligt være nødt til at gribe ind, der skulle vi i det Hele kun betragte os som en controllerende Myndighed, men idet vi bestemme, hvorledes denne Forfatning skal være, hvorledes Kirken skal komme til denne nye Art Selvstændighed, da skulle vi heller ikke opgive en Stump af vor Stilling, det skal være Ministeriet, som kommer til os med sit Lovforslag under sin egen Ansvarlighed, og ikke støttet paa en offentlig Raadgivning af Folk, hvis Stilling er af en saadan Art, at der derved siges til os: dersom I ikke gaae den Vej, som vi forlange, saa er Eders Forfatning i Fare, thi I kæmpe da mod en gammel Institution, som er magtigere end I. Det kan blive sagt os bag efter, men vi skulle ikke selv foranledige at det bliver sagt os forud. Saaledes skulle vi handle, ikke alene for vor egen Skyld, men ogsaa for deres Skyld, som kunne komme til usforsigtig at udtale sig saaledes. Vi skulle derfor ikke give Bekræftelse til en Bevilling, som fører os directe ind paa en feil Vej, vi skulle ikke med vort Vidende give en saadan Foranstaltning forøget Betydning. Det er ogsaa saaledes, troer jeg, at Minoriteten tildeels har opfattet Sagen. Den har villet befrie Thinget fra at votere en Foranstaltning, om hvis Hensigtsmæssighed for Dieblisset den selv var tvivlraadig eller som den idetmindste frygtede for mulig kunde faae en fordoblet Betydning, saavel ved at være kaldet til Hjælp af Ministeren, som derved at Rigsdagen, ved at bevilge Pengene i det begjerte Diemeed, udtryffeligt functionerede den. Er det saa, at